

Всі, як один, до Вашингтону 2-го жовтня на маніфестацію проти московського ґеноциду

СВОБОДА

FOUNDED 1983
Svoboda USPS (30-420 ISSN 0274-8964) is published daily except Sundays, Mondays, and holidays by the Ukrainian National Association, Inc. at 30 Montgomery Street, Jersey City, N.J. 07302.

Subscription: 1 year — \$40.00, 6 months — \$22.00, 3 months — \$12.00
UNA members \$1.25 a month. Change of address — \$1.00. Make check or money orders payable to "Svoboda".
Postmaster: Send address changes to:
"Svoboda" • P.O. Box 346 • Jersey City, N.J. 07303

Second Class Postage paid at Jersey City, N.J.

Статті і дописи підписані авторами, не несуть відповідальності за зміст. Редакція застерігає собі право вилучати з друку матеріали, які не відповідають інтересам української діаспори. Авторі, які хочуть отримувати свої матеріали, повинні надіслати їх до редакції з зазначенням адреси, куди їх надіслати. Редакція не відповідає за зміст оголошень. Редакція не відповідає за зміст оголошень. Редакція не відповідає за зміст оголошень.

Передплата на рік \$40.00, на півроку — \$22.00, на 3 місяці — \$12.00.
Членство UNA \$1.25 місячно. За кожну зміну адреси — \$1.00.
Чеки і "money orders" виставляти на "Svoboda".

P.O. Box 346 Jersey City, N.J. 07303

А „Свобода“ таки допомогла

Троє читачів „Свободи“ — Юрій Повстенко, Валентина Єрмоленко і Кость Степовий — написали листи до редакції у цій самій справі, а саме про недопильнування пам'ятника Т. Г. Шевченка у Вашингтоні, відкриття якого, як відомо, відбулося 27-го червня в 1964 році у присутності колишнього президента З'єднаних Штатів Америки Двайта Айзенгавера і сотні тисяч українців, які прибули на це всенациональне свято доповідно з усіх закутків ЗСА, Канади, Європи, а то й інших міст та континентів.

Перший автор листа, який, до речі, заініціював цю, на нашу гадку, корисну і потрібну та ще й відкрити розмову на сторінках преси, відкрив нам, тобто українській спільноті у З'єднаних Штатах Америки, гірку правду, попри яку не сміємо перейти байдуже, не полагодивши її як слід: пам'ятник Т. Г. Шевченка, біля якого кожного місяця проходять численні наші земляки з України і з усіх майже поселень у вільному світі, у стані занедбаня. „Довкола вигоріла трава і тільки зеленіють бур'яни, валяються поламани гілки з непоцятених дерев... — валяється як на сміття, пляшки і різне інше сміття розкидані по терасі...“

Другий автор листа, поміщеного у „Свободі“ з 26-го серпня, цілком слушно підкреслює, що тільки кименням думки про пам'ятник Т. Шевченка про безпорадність біля нього не зарадять лихові. Тут треба рішучо дії такі ватингтонської української громади, бо віддалені на сотні кілометрів громади ледве чи зможуть чимнебудь допомогти.

Третій автор, листа якого „Свобода“ помістила у числі з 14-го вересня, пропонує створити п'ятичленний комітет, який, зібравши відповідні фонди, зайнявся б упорядкуванням і подбав би про порядок у майбутньому.

Останній лист хоч важливий, і відноситься до майбутнього, а тим часом вже незабаром, 1-го і 2-го жовтня, до Вашингтону мають з'їхатися українці з усіх-усюдів маніфестувати проти штучного голоду в 1932-33 роках, зорганізованого московським урядом в Україні. Якщо пам'ятник буде у такому стані, як пише Ю. Повстенко, то це буде великий сором, — з турботою пише В. Єрмоленко.

Ця виміна думок була не тільки корисною, але також причинилася до позитивного полагодження справи. Ініціативна група, яка покищо не є „комітетом“, вирішила зайнятися цією важливою справою, хоч від сорому повинно палені лице в першу чергу місцевому відділові УККА, який згідно з рішенням Крайової Ради, повинен був вже раніше полагати цю справу і не допустити до такого стану, а тим самим і до дискусії на сторінках преси.

У нас чимало говориться при кожній нагоді про те, що ми, мовляв, на Заході служимо „амбасадорами України“, але нам виглядає, що це „амбасадорство“ тепер обмежується до політичності і взаємних обвинувачень. Вміччасі повиростали до величезних розмірів, наче пістряки, різні дуже часто дрібні і зрештою не дуже то важливі проблеми та вічні кризи, які своєю тінню заслонили собою все, включно з пам'ятником Т. Шевченкові, крім патрістичної фразеології, що цілком або частинно заступають амбасадорство, що ним ми так частенько любимо хизуватися.

Хочеться сказати, що якщо б, наприклад, наші вороги занедбали в такий спосіб пам'ятник нашого Пророка і Генія, то українські поселенці підняли б такий шум, якого ще в діспорі не чули. Але, що таке сталося тут, у столиці ЗСА, багато з нас проковтнули цю справу як гірку пігулку, а в крайньому випадку сказали: „Моя хата скраю“. Існує, однак, можливість, що тисячі українців, які прийдуть до Вашингтону на Меморіальний Тиждень для вшанування жертв Великого голоду у 50-річчя цієї трагічної для України події, вимордування комуно-московською імперією українського селянства, і зберуться колом монумента Т. Шевченка, потрясуть сумління наших „батьків народу“ і справа опіки над пам'ятником буде остаточно полагоджена.

ІВАНИВКА ПОЛІЦІЯ повідомила в неділю, 18-го вересня, що з вершини Маттергорні зійшла снігова лавина і вбила трьох американських альпіністів, які були в одній з вершин четвертий альпініст пропав, правдоподібно він також загинув. Поліція не подала прізвищ загиблих, але рятувальна група заявила, що альпіністи були американськими воїнами з Західної Німеччини. Вся група пропала ще минулого четверга.

Летючки і брошури...

Дотепер ми, велика і значуща українська еміграція, зробили, наприклад, дуже мало на пресаживому полі видання великих, документальних англомовних праць про наші змагання. Ми нарікаємо, що західний світ мало знає про нас і не цікавиться українськими проблемами, але ми хотіли б відкрити Заходові України летючками і брошурами...

Усвідомляємо собі наше велике занедбаня у цій великій ділянці кожного разу, коли приходимо до публічних чи шкільних бібліотек і бачимо, що нас там — немає, або коли знаходимо одну-дві книжки про історію України, про її культуру і т. п.

Дотепер ми не маємо, наприклад, справді великої, документальної, авторитетної, репрезентативної виданої англомовної праці про безприкладно важку і героїчну, майже десятилітню боротьбу УПА, яка своєю якістю добула б американський, канадський, англійський й англомовні книжкові ринки, яка пробіла б своєю якістю місце у публічних і шкільних бібліотеках англомовних країн.

Французький історик Рональд Гоше писав у своїй великій праці „Опозиція у Східноєвропейському Союзі 1917-1967 рр.“: „Цілий світ вперто прикривав героїчну боротьбу УПА плащем мовчанки...“ Ми дивуємося, що західний світ і ще сьогодні прикривав героїчні змагання УПА плащем мовчанки, але як же більше слід

Ярослав Татомір

ТРЕБА ПЛАНУВАННЯ НА ДАЛЕКУ МЕТУ

дивуватися що ми, велика українська еміграція, у західному світі, посьогодні, а це вже чотири десятиліття від повстання УПА, не здохли на видання великої, репрезентативної історії УПА в англійській й інших великих мовах світу...

Це занедбаня є ще одним прикладом недовідання у нас планування і відсутності у нас ієрархії завдань, пріоритетів. Коли говоримо про негативні сліди загрози і про позитивні, якими є видання великих англомовних праць про голод в Україні 1932-33 років, що над ними працюють такі визначні сили, як проф. Роберт Конквест, д-р Джеймс Мейс, Марко Царинник й інші.

Перша велика праця про голод в Україні появилася на нас у шістдесяті роках. Масою на думку велику, двотомову, монументальну працю (1,255 сторінок) „Чорні діла Кремля. Біла книга“, видана в 1953 і 1955 роках, теж в англійській мові, організації колишніх жертв московсько-комуністичного терору. Праця ця була без сумніву великим подвигівним зусиллям сказати західному світові про неймовірні злочини Москви виконані над українським народом.

Здається нам, що висловлюючи сумніви більшість читачів цієї статті, коли поставимо питання: Чи ми —

розсварені, роздвоєні, поділені, можемо створити якесьнебудь центральне тіло, яке було б авторитетним органом громадського планування для нас усіх чи бодай для великої більшості з нас?

Передумови створення центру планування

Думаємо, що ми можемо створити центр планування, який позитивно прийняв би наш загальний умовою, що ми приймемо ненарушним принцип поналартистичності. У зв'язку з цим такий центр планування мусів би організувати і його вести одиниці відомі з свого понадпартійного світогляду.

Такі одиниці серед нас є. Їх треба було б шукати, перш за все серед професорів високих шкіл старшого і молодшого покоління, серед провідних одиниць нашого духовенства і т. п.

Форма центру планування уявляла б собою щось посереднє між американськими „тінк-танками“, що їх науково опрацюють, для департаментів й агенцій американського Уряду, різними проектами, зокрема плянами на далеку мету, і науковим журналом, який був би органом центру планування.

Вплив центру планування на нашу громаду був би, самозрозуміло, виключно інтелектуальний і мораль-

ний, це значить центр планування спрямував би увагу нашої громади на важливі справи, ініціював би важливі підприємства виключно переконливо добре обдуманих проєктів, силою аргументації, якістю наукової аналізи даних проблем і моральним авторитетом.

Ідеї і проєкти центру планування, його аналізи і рекомендації були б публіковані у журналі центру і вносили б у наше громадське життя елемент більше якісного планування, зокрема більше якісного планування на далеку мету.

Як міг би центр планування постати? Хто мав би його організувати? Завдання це міг би виконати СКВУ може у порозумінні з українськими науковими інституціями.

Які були б кошти існування центру планування? Чи наша громада, обтяжена фінансуванням інших наших важливих справ, могла б втримати такий центр?

Коли приймемо, що наукові працівники центру в основному працювали б даром, тільки з рекомендацією поїздки, зв'язаних з працею центру, що редактування і видавання журналу центру (квартальника чи піврічника), було б у великій мірі покрито передплатами, то додаткові кошти втримання центру планування не були б надмірно високі.

Добре, якісне, планування є головною передумовою успіху одиниці, громади, народу, створім центр планування.

пасажирів різних національностей, глибоко зрушила опінію Західного світу.

Чи можемо в обличчя такої дійсності відмовитися від участі в демонстрації у Вашингтоні, щоб перед світом, який під впливом цієї жахливої події з корейським літаком пробулжестується з летаргії, — засвідчити куди страшніший злочин комуністичної Москви з-перед 50 років, коли в часі голодової облоги України згинуло коло 10 мільйонів наших земляків. Хіба ж не бажало нашою відсутністю спричинити самі собі ведмежу прислугу?!

Накінці, це пригадка про одну подію з-перед п'ятидесяти років. У місяці травня 1933-го року відбулося у Львові свято „Українська Молодь Христові“ (УМХ).

Воно було нагодою, щоб відзначити 1900-ліття смерті і Воскресіння Христа Спасителя, а водночас було виявом співчуття до наших братів і сестер з-над Дніпра, що масово гинули від штучного викликаного голоду. Однак частина нашого громадянства також сказала тоді „не можемо“ і збоїкотувала це свято...

Тепер багато з-поміж тих, що так поступили, не раді про це і згадують. Нехай і то буде прикладом до призадуми над питанням: іхати чи не іхати до Вашингтону?

Роман Данилевич

ІХАТИ ЧИ НЕ ІХАТИ ДО ВАШІНГТОНУ?

лютий ворог прирік на голодову смерть не то цілі області нашої батьківщини, з пекельним наміром зламати стрижні українського народу, який не бажав іти в ярмо новітньої панщини — колгоспи. Оці наші земляки, переважно селяни, вмирали тому, що вони були українцями. До глибини душі боляче, що ще дотепер багато з-поміж нас вагається, чи брати участь у поминках по мільйонах наших братів і сестер, що загинули в часі Великого голоду на своїй землі, а медом текучої землі, або вивані з неї похотом вмирали в сибірських тундрах.

Де причина вагання: іхати чи не іхати до Вашингтону? Під час Пленарної Сесії Секретаріату СКВУ у Торонто, Канада, 23-го квітня 1983 року в часі дискусії над відзначенням пам'яті загиблих українців від голоду 50 років тому, я висказався за всенародним поминанням тих жертв. Зал наради голосно одобрила таке становище. Після мене забрав слово представник УККА Ігнат Білинський і сказав: „Я вповні погоджуюсь з Данилевичем, але ми не можемо“. Оце „не можемо“ є нашим великим горем! Якщо ми не можемо

спільно стати в обороні наших народних, релігійних, соціальних і державних прав, то наші вороги легко зможуть нас далі поневолювати та знищити огнем і мечем, а то і голодом, як це сталося перед 50-ти роками.

Відкриймо широко наші очі й погляньмо, що діється у світі. Ось два випадки з-перед кількох днів.

При кінці серпня цього року прибуло до Вашингтону шонайменше чверть мільйона наших співгромадян негрів, щоб відзначити 20-ліття свого маршу до столиці ЗСА, з метою демонструвати в користь своїх громадянських прав. Вони водночас поминали свого провідника д-ра Мартіна Лютера Кінга, який загинув від кулі атентатчика 15 років тому.

У столиці Південної Кореї у перших днях вересня цього року зібралось більше як 100,000 корейців, щоб згадати своїх співгромадян, подорожних корейського літака, що його під час лету з Нью Йорку до Сеулу зістрілили болівешки. 1-го вересня 1983, над Охотським морем, Ця піратська подія, що спричинила смерть 269

3 ЖИТТЯ І ЗНАННЯ

Редагус Лев Йшквич

Історія консервації харчів

У лютому 1882 року з одної гаваї, у Новій Зеландії, вилупив у напрямку до Англії корабель „Данелін“. Цей корабель плив із розп'ятими вітрилами, хоч з корабельного комина снувався чорний дим, а парова машина працювала безупинно.

Капітан корабля, замість пильнувати палубу, сховався, деякий час до просторих магазинів, до яких з машинного відсіку провадили дві товсті труби, покриті наморозю. По 14-ох тижнях подорожі, корабель причалив до Англії з першим транспортом замороженої баранини. Той історичний рейс „Данеліну“ започаткував нову добу в історії харчового експорту Нової Зеландії та заморського перевозу харчових продуктів у механічно охолоджуваних кораблях.

Механічне охолодження на заморожування, опатентоване французьким інж. Ф. Карре в 1862 році — це один з найбільших винаходів нашої цивілізації, що створив нову добу в житті людини та в харчовій індустрії цього світу.

У розвитку життя людини справа збереження харчових продуктів на довгий відірок часу, стала основною проблемою наших предків найдавніших часів.

Першим союзником людини в розв'язці цієї складної проблеми були сонячні промені. Згідно з поглядом деяких археологів, колючини та пастирські племена, ще 5-6 000 років тому користувались сушеним м'ясом та квасним молоком, що поряд з рогатою худобою, вовною та шкірою були основними продуктами винимної торгівлі.

Другим союзником людини в збереженні харчових продуктів, був первісний лід, головне в північних смугах нашої планети, де природа покривала взимі всі стани та річки грубою верствою льоду. Цей лід у XVIII сторіччя вирбувано на промислову скалку, магазиновано на час літа та транспортовано кораблями до країн теплішого півноччя. У 1842 році Томас Местер в Англії опатентував ізольовану скриньку, що стала предтечею льодових скриньок, або т. зв. „айсбак“. Що дотривали до нашого приїзду до Америки та Канади. Їх місце зайняли тепер механічні холодильники, з компресорами, які шляхом тиску та експансії охолодної речовини у мережі, доводять до зниження температури його нутра та заморожують води.

Але льодовою мусіло користуватись приблизно 2000 років, щоб цей термодинамічний принцип здійснити у виді модерного кулінарного холодильника. До цього часу

УКРАЇНСКА СВИТЛИЧКА ДОПОМАГАС БАТЬКАМ ВИХОВУВАТИ ДИТИНУ.

плодами, слухала мови. Мова різна, українська і російська і купувач теж такий.

Присадібно плоди нашого щедрого чорнозему — дуже бідненькі. Яблука, грушки дрібні, часничок — наче горішки, капуста, мов той кулак, багато жовтих огірків, був крипець і квасолка і квіти, квіти і квіти. Кияни любуються у квітах.

Іду на Хрещатик приглядатися моді. Треба признати, — жіночі одягнені чисто, проте яскравіше красок і лихий матеріал надають отій моді посмак якоїсь дешевизни.

Жінки намагаються зодягати у моді Захід, спідниці довші, є і з фальбаною, заваблук дуже високі, ніхто там не ходить одягнений по-спортовому. Фризирні повні жіночок кожного дня. Червоні нігті на руках і ногах і піддвані зачіски, — крик останньої моди. Впротиріччя — дуже вражас система прибирання у готелях, очевидно руками жіночок.

Визу готелю, де постійно метушаться люди, а тому — чужинці, невимовно вбогі жінки з відрами, мітлами, і ганчірками притягують до себе увагу, зроджують милосердя. Невже немає для них уніформ, які хоч би суконь-фартухів? Це найбільшії істоти, які я бачила у готелях.

Є неділя і наші провідники заповідає ранню ескурсію. — Вибачте, — звертаюсь до нього, сьогодні свято, я віруюча і хочу піти до церкви. Будь ласка, скажіть, в котрій київській церкві моляться сьогодні люди?

— У Володимирському Соборі, — відповідає він, ідіть ось туди, а там питається за Бульваром Шевченка. Я відлучилась від групи і пішла шукати Собор.

І тут, саме тут була нагода пізнати ввічливість і пізнати мову киян.

— Будь ласка — куди на Бульвар Шевченка? — Не знаю, не пам'яю...

Питаю чергову жінку. — Не знаю, спрасіте каю нібито другою. Питаю військовика з п'яти орденами.

— Іде то там, — тільки не знаю где. І четверта молода жінка, може й студентка: — Підіть три вулиці, а там вже Бульвар Шевченка.

(Продовження буде)

Автори книжок і видавництва, які бажають, щоб про їхні книжкові видання були в щоденнику поміщені бібліографічні нотатки, вістки та огляди, повинні прислати разом з двома примірниками даного твору до редакції „Свободи” також адресу, де таку публікацію можна набути, та її ціну.

Осередок Співки Української Молоді та Школа Українознавства Т-ва „Рідна Школа” в Джерзі Сіті, Н. Дж. впащовують

ОСІННЮ ЗАБАВУ

в суботу, 8-го жовтня 1983 р., о год. 9-й веч. у великій залі

Українського Народного Дому,
90-96 Fleet Street, JERSEY CITY, N.J.

Грає оркестра „АМОР”

Пассейк — Кліфтон й околиця!

Церкви св. Покрови і св. Вознесіння в Кліфтоні, ОРГАНІЗУЮТЬ АВТОБУСИ НА

Меморіальну Маніфестацію

до Вашингтону, для вшанування пам'яті жертв Великого голоду в Україні в 1932-33 роках.

- автобуси від'їжджають в неділю, 2-го жовтня 1983 року, о год. 5-й рано від церкви св. Покрови, ріг Мейн і Вашингтон Авеню, в Кліфтоні, Н. Дж.
- Голоситися до І. Білоброн, тел. 472-7654. Г. Клименко — 478-0831 і В. Марущак — 546-6787.
- Ціна за переїзд 18.00 дол. в обидві сторони.
- Ми зробили все можливе, щоб українці Пассейку — Кліфтону і околиці встали, поїхали і були поранені. Голоситися масово до виїзду, уважайте, що б не було запізніло.

За ОРГАНІЗАЦІЙНИЙ КОМІТЕТ:

І. Білоброн, голова Г. Клименко, секретар
В. Марущак, організаційний референт

NADIA SOMKO

„Скульптура і Малярство”

МОНОГРАФІЯ СКУЛЬПТУРИ І МАЛЯРКИ

НАДІЇ СОМКО

- У монографії репродукції з мистецьких праць Н. Сомко - 23 із скульптури, з яких 5 виконаних у бронзі, одна воскова і решта з керамічної глини та 11 репродукцій її мистецької творчості.
- Переважає історично-батьківський характер творів.
- Видання Асоціації Дітяч Української Культури (АДУК)
- Тверда люксована обкладинка. Ціна 18.00 дол.
- Можна набути: Svoboda, 30 Montgomery street, Jersey City, N.J., УВАН, Сурма, Арка, Український Мистецький Центр Дарії Чайковської, 4315 Melrose Ave., Los Angeles, Calif. 90029.

Увага! Відділи УНСОЮЗУ ЗАХІДНОЇ КАНАДИ В неділю, 9-го жовтня 1983 р., о год. 10:30 ранку в залі Вестін Готелю, Вінніпег, Манітоба, Канада відбудуться

ОРГАНІЗАЦІЙНІ НАРАДИ ОКРУГИ ЗАХІДНОЇ КАНАДИ

до участі в яких запрошені всі члени Округної Управи, відділові урядові та делегати наступних Відділів:

404, 419, 421, 428, 444, 445, 482, 491, 493, 494

495, 497, 498, 500, 502, 503 і 505

НА ПОРЯДКУ НАРАД:

1. Відкриття
2. Перегляд-проверка організаційної праці Округу за останні місяці цього року
3. Доповідь сен. ПАВЛА ЮЗІКА — головного директора для Канади
4. Обговорення осінньої організаційної кампанії
5. Внески, запити та закриття зборів

У зборах візьмуть участь:

сен. Павло Юзик, головний директор для Канади
мгр Іван Геврик, головний контролер УНСОЮЗУ
За ОКРУЖНУ УПРАВУ:

ЮРІЙ ГВОЗДУЛИЧ
секретар

Мгр ІВАН ГЕВРИК
голова

...Ні, не померли для нас ті наші попередники, що свої білі кості за краще життя України склали в високіх могилах. Їх душі, їх вично живі, рідні нам душі, єднаються з нами, підбадьорюють в нас силу, підтримують надію, намагаються на нас певні завдання й обов'язки до нашої Матері...

Митрополит ВАСИЛЬ ЛІПКІВСЬКИЙ

ДІЛОВИЙ КОМІТЕТ ПОБУДОВИ ПАМ'ЯТНИКА МИТРО. В. ЛІПКІВСЬКОМУ

оцію дорогою запрошує всю Велику Українську Громаду, поодинокі і організаційно, на урочисте національне свято

ВІДКРИТТЯ І ПОСВЯЧЕННЯ В Українському Пантеоні ПАМ'ЯТНИКА

ВЕЛИКОМУ СИНОВІ-МУЧЕНИКОВІ УКРАЇНСЬКОЇ ЗЕМЛІ та ХРИСТОВІ ЦЕРКВИ

бл. п. ВАСИЛЕВІ ЛІПКІВСЬКОМУ

МИТРОПОЛИТОВІ КИЇВСЬКОМУ І ВСІЄЇ УКРАЇНИ

яке відбудеться в 62-гу річницю Всеукраїнського Собору Української Автокефальної Православної Церкви в дні 22-го і 23-го жовтня 1983 року в осередку УПЦеркви в США, Савт Бавнд Брук, Н. Дж.

Порядок святкування: субота, 22-го жовтня, о 7-й год. вечора — ВСЕГОМАДСЬКЕ ПРИЙНЯТТЯ в Домі Української Культури. Неділя, 23-го жовтня, о 9-й год. ранку, коло Церкви-Пам'ятника — зустріч Владик, ТОРЖЕСТВЕННА СВАТА ПІТУРГІЯ, ПІТІЯ та чин ПОСВЯЧЕННЯ ПАМ'ЯТНИКА.

Квитки на ПРИЙНЯТТЯ просимо замовляти до 12-го жовтня, пересилання належність до: Metropolitan Lyppkivskyj Fund, St. Andrew Federal Credit Union, P.O. Box 375, So. Bound Brook, N.J. 08880.

Ціна квитків: 25 дол. від особи; молоді і пенсіонери — 15 дол.

Зголошення представників від організацій і письмові привіти просимо також надсилати на вищеподану адресу.

ДІЛОВИЙ КОМІТЕТ

Курси лікарів на Союзівці

Група українських лікарів на Союзівці

Перебуваючи на відпочинковій оселі Українського Народного Союзу в Кергон-кесоні, Союзівці, українські лікарі також і цього року зорганізували виклади семінарійного характеру від 29-го серпня до 2-го вересня. Головним організатором цих викладів був д-р Петро Харчук, а учасниками були лікарі: Марія та Юрій Діш, Пилип Демус, Роман Сосенко, Володимир Ростенко, Олександр Гудзак, Михайло Гук, Тамара Панчак, Іван Кизик, Орест Гордиський, Ярослав Сидорак, Леонід Каменський, Зенон Матківський, Володимир Матківський, Оксана Балта, Марія Балтарович, Володимир Кокорул, Анд-

рій Строкон з Австралії, Богдан Чепак, Марія Юзич, Юрій Куріца.

У викладах брали участь: д-р Харчук, д-р Юзич, д-р Гук, д-р Куріца, д-р Гордиський.

Ядром викладів і дискусій були дві головні теми: „Стрес і його наслідки в житті людини та так звана „превентивна” терапія в модерній медицині”. Тут д-р Харчук проаналізував кілька точок з книжки д-ра Купера, який у своїх відомих 10-ох розділах пояснює і піддає під дискусію цю превентивність, яку кожна людина повинна знати в теорії та примінювати її в практиці.

Ця практика звучить на живих прикладах так: не входячи в наукову сторінку справи кожний знає, що курення спричинює патологічні зміни у бронхо-легеневій та серцево-васкулярній системах організму, але всупереч цьому багато людей курять. Кожна людина повинна знати, що алкоголь, коли уживати його загато, викликає зміни, а властиві центральній та периферійній нервовій системі.

Погляньмо в старі та найновіші статистики, скільки людей з жертвами надужиття цих двох продуктів, яких живий організм зовсім не потребує. Ці два продукти атакують усі три вітальні ор-

гани, відомі в медичному світі як „adga mortis”, значить, коли один з тих трьох „на вершинах” перестане функціонувати, тоді наступить смерть.

У своєму довгому викладі д-р Гук розгорнув широке поле знання про напруження та модерний підхід до нього, що викликало цікаву дискусію. Між іншим, редактор Зенон Сидлик виділював цікаве, а в медичному світі ще не зовсім належно висвітлене питання: чому маємо меншу смертність у молодому віці, коли стрес бував часто дуже високий?

Колішній голова Головної лікарської Управи, д-р Мирослав Харкевич започаткував ці курси на Союзівці для тих лікарів, що приїжджали на цю Оселю УНС тому 6 років. Ці курси ми, лікарі, продовжуємо й понараємо продовжувати їх й на майбутнє, якщо наші колеги своєю присутністю підтримають задуми й плани організаторів цих курсів. У 1984 році заплановано курси про напруження у спорті та окремий курс про стрес з участю запрошених наших студентів з коледжу.

З нагоди нашого перебування на Союзівці ми, українські лікарі, вислали дві листівки з підписами й побажаннями шкорого видужання для нашого Патріярха в Римі та д-ра Романа Осінчука в Нью Йорку.

Американська Медична Асоціація зачисляє ці курси з призначенням другої категорії. Головна Медична Управа дякує шановним колежанкам і колегам за участь у курсах та висловлює надію, що ці курси наступного року будуть ще кращі.

Пилип Демус

Відзначено 75-річчя діяча Карпатської України

Нью Йорк, Н. Й. (В.Д.). У суботу, 10-го вересня д.р., в Українському Інституті Америки відзначено 75-річчя народження д-ра Степана Росохи, колишнього чільного діяча при уряді Карпатської України та знаного громадсько-патріотичного діяча, який тепер живе в Торонто, Канада.

Д-р Росоха є одним із нечисленних вже активних діячів, які відіграли важливу роль при відродженні Карпатської України та її короткого, але світлого періоду незалежності, яку змінила підтримана Гітлером Мадярщина, вбиваючи сотні молоді, членів Карпатської Січі, яка ставила героїчний спротив мадярській армії.

Програму відзначення приготував Карпатсько-Український Дослідний Центр ім. Юліана Ревая, а організатором і господарем імпрези був д-р Василь Вереш, знааний український підприємець і власник бюро для продажу нерухомого майна секретар Карпатсько-Українського Дослідного Центру, який в 1938-39 роках співпрацював з д-ром Росохою у Карпатській Україні.

Головними промовцями були близькі співтовариші і співробітники ювілята, о. д-р Василь Бойсак, шкільний товариш д-ра Росохи, і проф. Петро Г. Стерчо, з Дрексельського університету у Філадельфії, який є головою Карпатсько-Українського Дослідного Центру.

Обидва промови представили в деталях діяльність д-ра Росохи як молодого студента та учасника політичних подій в Карпатській Україні. Д-р Росоха від ранньої молодості працював серед українського населення Карпатської України. Він організував гуртки самоосвіти, молодіжні клуби, хорів ансамблі та студентські і пластові гуртки з однією ясною метою: розбудувати національну свідомість 700,000 його співгромадян, які жили довго під мадярською займачиною і їх поминув той могутній процес відродження, який переходила Галичина і Східна Україна.

Дійсна проба політичної зрілості і його відданості українській визвольній справі прийшла для д-ра Росохи під час так званої монхенської кризи в 1938-39 роках, коли Карпатська Україна стала спочатку автономною країною, а пізніше — незалеж-

ною державою.

Д-р Росоха був одним з малої групи молодих людей, які відіграли історичну роль у політичному і культурному відродженні Карпатської України. Це були такі визначні провідники як о. Августин Волошин, Юліан Ревай, д-р Августин Штефан, Іван Рогач, Ю. Химінець, Ю. Брашайло, Степан Росоха й інші; деякі з них були заарештовані і розстріляні більшовиками в 1945 році.

Д-р Росоха, хоч сам не був військовим діячем, був одним із передових організаторів Карпатської Січі, яка ставила героїчний спротив мадярській армії. Він був призначений до кабінету уряду Карпатської України як відповідальний референт преси і пропаганди. Він був також редактором журналу для молоді „Пробос” у Хусті а після укладу Карпатської України він видавав український журнал „Наступ” у Празі.

Після прибуття до Канади д-р Росоха знову став дуже активним в українському національному і політичному житті, як також у діяльності видавництва. Він є автором кількох книжок, редактором „Вільного Слова” і працює тепер над своєю біографією споминів.

Між іншими промовцями були д-р Ярослав Падох, президент Наукового Товариства ім. Шевченка; Павло Дорожницький говорив імені ІСНО (Ідеологічно-Споріднені Націоналістичні Організації) і Володимир Процик, представник Організації Державного Відродження України (ОДВУ).

Андрій Добрянський під аккомпанемент Томи Гринькова, виконав п'ять українських народних пісень в честь ювілята.

Д-р Росоха сердечно подякував організаторам і учасникам за їхню діяльність, що всі його діяльність у Карпатській Україні в минулому і його теперішню діяльність є виявом його внутрішньої немирної любові і відданості визволенню української нації.

Після висвітлення традиційного українського „Многая Літа”, д-р Вереш закінчив програму, запрошуючи присутніх на прийняття.

Це успішне відзначення відбулося в Українському Інституті Америки в Нью Йорку.

Д-р інж. Василь Наконечний — голова почесного наукового товариства

Д-р інж. Василь Наконечний

В Америці майже кожний рід професії має своє професійне або професійно-наукове товариство. Членами такого товариства можуть бути ті особи, які закінчили студії чи працюють по своєму фаху.

Крім суто професійно-наукових товариств, існують теж почесні науково-дослідні товариства, до яких приймають в членів осіб, котрі в різні часи своєю особливою оригінальною науково-дослідною працею.

Одним із таких почесних товариств є товариство Sigma Xi. Цією товариством є заохочувати дослідників до наукової праці та дослідити точних і прикладних наук фізики, медицини, математики, інженерії (техніки) та інших.

Цей товариство було засноване в 1886 році, а тепер налічує приблизно 120,000 членів, які є згуртовані у майже 500 відділах. Ці відділи існують при університетах і різних науково-дослідних лабораторіях. Товариство видає свій науковий журнал „Америкен Саянтіст”.

Від десяти років відділ Sigma Xi існує теж у лабораторії кораблів ім. Тейлора у Вашингтоні. Головою цього почесного товариства у лабораторії ім. Тейлора був вибраний двічі (1979-80 і 1982-83) д-р інж. Василь Наконечний, науково-дослідний працівник тієї лабораторії.

13-го травня 1983 року відбувся святковий банкет для членів товариства та гостей. Головним промовцем була капітан Грейс М. Гонпер, навісний офіцер на активній службі морського департаменту і відома як знавець компютерної ділянки. Тема її доповіді: „Майбутні компютерні можливості”.

Програмою вечора промовив голова товариства д-р Наконечний. Він також подав основний звіт із праці за пройдений рік. Протягом року товариство влаштувало дев'ять наукових семінарів із різних ділянок науки для членів товариства та наукових працівників лабораторії. Голова брав участь із рамені Товариства у річному з'їзді Sigma Xi у Далласі.

Н.П.

Вшанували пам'ять жертв голоду

Елленвілл, Н. Й. (І.Д.) — Заходом Об'єднаного Комітету українських організацій Кеткільських гір тіло вшановано пам'ять жертв голоду в Україні в 1932-33 роках. У неділю, 11-го вересня ц.р., на Оселі СУМА при численній участі українців з цілої околиці.

В год. 1-й о. митрат Володимир Білинський, разом з о. Богданом Скасовим, відправив Панахиду та прочитав пастирського листа Блаженнішого Патріярха Йосифа з приводу 50-ліття голодомору. Відтак вирушив похід із прапорами до будинку СУМА.

У великій залі на сцені виставили картину української матері з померлою з голоду дитиною на руках і напис 1932-1933.

Голова Об'єднаного Комітету, мгр Василік вікрив жалобну Академію, закликаючи вставанням із місць і хвилююмо мовчання вшанувати пам'ять 7 мільйонів українців, які померли з голоду. Після американського гімну, що його заграв на фортепіані Ф. Шварц, а публіка проспівала, мгр М.Василік виго-

досив доповідь про голод в Україні в 1932-33 роках, запланований і переведений Москвою. Українці в Америці, сенатори, конгресмени, політики повинні поборити, щоб Москву поставили під міжнародний суд за цей небувалий злочин. Потім він представив почесних гостей: о. митрат В.Білинський, о. Б.Скасова, Ф. Спада й Р.Довлінга, представників управи міста Вестервіл, В.Каса, члена легіслатури повіту Олстер, мського касира О.Баладиюка, Прієцілло Прунцман, репортерку „Елленвіл Нют”, ред. Я.Гайваса, директора Головної Управи УККА, голів і представників наших організацій, А.Плескун і О.Василік прочитали привіти від конгресменів, які не могли прийти.

Ред. Я. Гайвас у короткому слові пригадав про татарські лихоліття, руйни, московські переселення, голоди, але український народ витривав і далі бореться за визволення.

В мистецькій програмі виступили Літературне то-

(Закінчення на ст. 4)

УПРАВА ФУНДАЦІЇ УКРАЇНСЬКОГО ВІЛЬНОГО УНІВЕРСИТЕТУ В АМЕРИЦІ

ділиться болісною вістю з Членами Фондуції, Студентами і Професорами УВУ та Українською Громадою, що в п'ятницю, 16-го вересня 1983 року, несподівано, загинула в автомобільному випадку, на 77-му році життя.

бл. п.

Евгенія з Крохмалюків ОНУФЕРКО

(вдова по бл. п. інж. Богданові Онуферко), член-фундатор Постійного Стипендіального Фонду ім. Евгенії і інж. Богдана Онуферків при Фондуції УВУ, пл. сен. довір'я, суспільно-громадська діячка.

Опечалений Родина Покійної складаємо вислови глибокого співчуття.

УПРАВА ФУНДАЦІЇ УВУ

Вступайте в члени УНС

Звернення до громадянства Українського Студентського Комітету „Дахав”

Причини створення Комітету „Дахав”

10-го серпня 1983 року група українських студентів із ЗСА і Канади, учасники студентської програми „Стежками Батьків по Європі” (СБЕ), яку щорічно організують Фонд УВУ, відвідали Меморіальний Музей в будинку колишнього концентраційного табору Дахав, шукаючи слідів українських жертв.

Не дивлячись на те, що сотні українців каралися і гинули в тому таборі, ніде в Музеї немає найменшої згадки про них. Тому запало одностайне рішення оформити комітет і домагатися рівних прав і визнання жертв і терпелих українських жертв Дахаву.

Склад Студентського Комітету „Дахав”

На пропозицію проф. Петра Гоя, оформлено студентський Комітет Дахав у такому складі: мгр Соня Шерг (Нью Йорк) — голова; Борис Дацків (Лонг Айленд) і Михайло Швець (Монреаль) — заступники; Маруся Дрогобицька (Нью Йорк) — секретар; Наталія Мельник (Дітройт), Тана Дичок (Торонто), Надія Козак (Міннеаполіс), Маркіян Швець (Монреаль) і Уляна Юрків (Дітройт) — члени. Комітет покликаний проф. Петра Гоя на свого дорадника.

Завдання і ціль Комітету

Вивчити всю складність проблеми і докласти всіх зусиль для того, щоб українські жертви нацистського терору були визнані на рівні з іншими народами.

Припинити дискримінацію мертвих і живих українських жертв табору Дахав, дискримінацію, яка затає найменші сліди перебування українців в концтаборі та зараховує їх на conto інших народів. На нашу думку, ця подія є мало що менше каргідніа і зневажача, ніж саме перебування чи мученицька смерть в гітлерівських млинах смерті.

Домагтися, щоб було віддане належне місце для українських в'язнів у Меморіальному Музеї і в статистичних і меморіальних таблицях і виставках.

Мирною демонстрацією навізати діалог з адміністрацією Музею, баварським урядом і Інтернаціональним Дахавським Комітетом (ІДК).

Демонстрація в таборі Дахав і прийняття вимог студентів

17-го серпня 1983 року о год. 4-й по полудні відбулася студентська демонстрація в Меморіальному Музеї на території колишнього концтабору. В демонстрації взяло участь 18-ть студентів, два професора і один священник, колишній в'язень Дахаву.

Навізано діалог з адміністрацією Меморіального Музею, а згодом з представником баварського уряду Гердою Фраундорфер, відповідальною за адміністрацію замків і озер. Опісля, через неї, з генеральним секретарем Інтернаціонального Дахавського Комітету в Брюсселі Георгом Вальфранком, який в принципі погодився на вимоги українських студентів. Згода на ці вимоги була прочитана Г. Фраундорфер у присутності представників „Зіддойче Цайтунг” д-ра Ганса Гольцгайндера.

Там, між іншим, сказано, що „На знак пам'яті про сильні терпіння у концтаборах і солідарність всіх в'язнів встановити для українців місце, однак, не пов'язуючи з цим будь-якої політичної заяви. Щодо статистики, то її можна доповнити тільки тоді, коли Комітетом (ІДК) будуть представлені перевірені дані про кількість ув'язнених (помордованих українців” (докладніше — дивись передовицю в „Дахавер Ноесте”, льокальне видання „Зіддойче Цайтунг”, 19-го серпня 1983, ст. 1).

Що вже зроблено в дусі домовлення

В дусі домовлення з рамені Студентського Комітету 22-го серпня ц.р. через о. Єв-

гена Гарабача і д-ра Олександра Вінтоняка, за згодою адміністрації Музею і за розпискою передано:

- а) шарфу-пропор з відповідним написом.
- б) Декілька альбомів і книжок авторства колишніх українських в'язнів.
- в). Обговорено проєкт меморіальної таблиці (зміст, матеріал і виконавців).
- г) Крім цього, вислано до української преси статті і матеріали про демонстрацію; переклад статті „Зіддойче Цайтунг”; листи до всіх чинників, зв'язаних з цією акцією.

Що потрібно зробити (біжучі завдання)

Устійнити текст меморіальної дошки підшукавши мистця і фінанси. За договором це повинен фінансувати наш Комітет.

Припинити, щоб адміністрація Музею признала для українських в'язнів відповідне місце з написом в Залі Народів.

Розпочати складання списку українських жертв концентраційного табору Дахав, щоб згідно з домовою, передати їх Інтернаціональному Дахавському Комітету для перевірки і включення в список національностей

До сьогодні на руках студентського Комітету є тільки 184 прізвища колишніх українських в'язнів у Дахав. Зовсім бракує імен українців, розстріляних і померлих у таборі. Початкові відомості вказують, що було їх тисячі. Від розуміння цієї переважної національної справи і співпраці, в першу чергу, української преси, української спільноти, від її жертвенності, залежатиме наскільки Комітет зможе зібрати, устійнити і удокументувати список колишніх в'язнів українського походження.

Тому цією дорогою ми звертаємося до колишніх в'язнів в Дахав, їх родин, знайомих і взагалі української спільноти в діаспорі закликаємо прислати на адресу Комітету наступні дані про відомих вам колишніх в'язнів:

Ім'я і прізвище, місце і дата народження; приблизно коли і де заарештований; ким арештований; причина арешту; куди вивезений? Якщо людина живе, то генеральна адреса, або місце і дата смерті.

Підготувати списки, а згодом перевіряти в архівах кадету буде вимагати багату часу і фінансових засобів. Через Дахав пройшло тільки зареєстрованих 206,000 в'язнів різних національностей.

Ми, молоді українські студенти, готові до праці і знаємо, що успішне завершення буде вимагати багатьох спільних зусиль об'єднаної громади, матеріальних засобів і часу. Просимо українську громаду допомогти нам. Всі дані про колишніх в'язнів Дахав, які і померли для праці і дослідів прохасмо вислати на адресу Комітету SBE Ukrainian Student Dachau Committee, 203 Second Avenue, New York, N. Y., 10003.

Пожертви можна віддати ті від податку.

ДОСЛІДНА КОНФЕРЕНЦІЯ

Нью Йорк, Н.Й. — В неділю, 25-го вересня ц.р., о год. 2-й по полудні, тут в Українському Інституті Америки, при 2 Схід 79-та вулиця (ріг П'ятюавено), Дослідне Товариство „Сучасність” влаштовують конференцію з нагоди появи трітньої праці проф. Тараса Гунчака і д-ра Романа Сольчанка.

Конференція відбудеться під мотом: „Українська суспільно-політична думка в XX столітті”. У програмі дві доповіді: „У пошуках за ідеологією (націоналізм, консерватизм, націонал-комунізм)” — проф. Т. Гунчак; „Найновіші процеси в національній політиці КНР” — д-р Р. Сольчанка. Після офіційної програми — товаришська зустріч при перекладі; вступ — 5 доларів від особи.

Гая Волянська...

(Закінчення зі стор. 1)

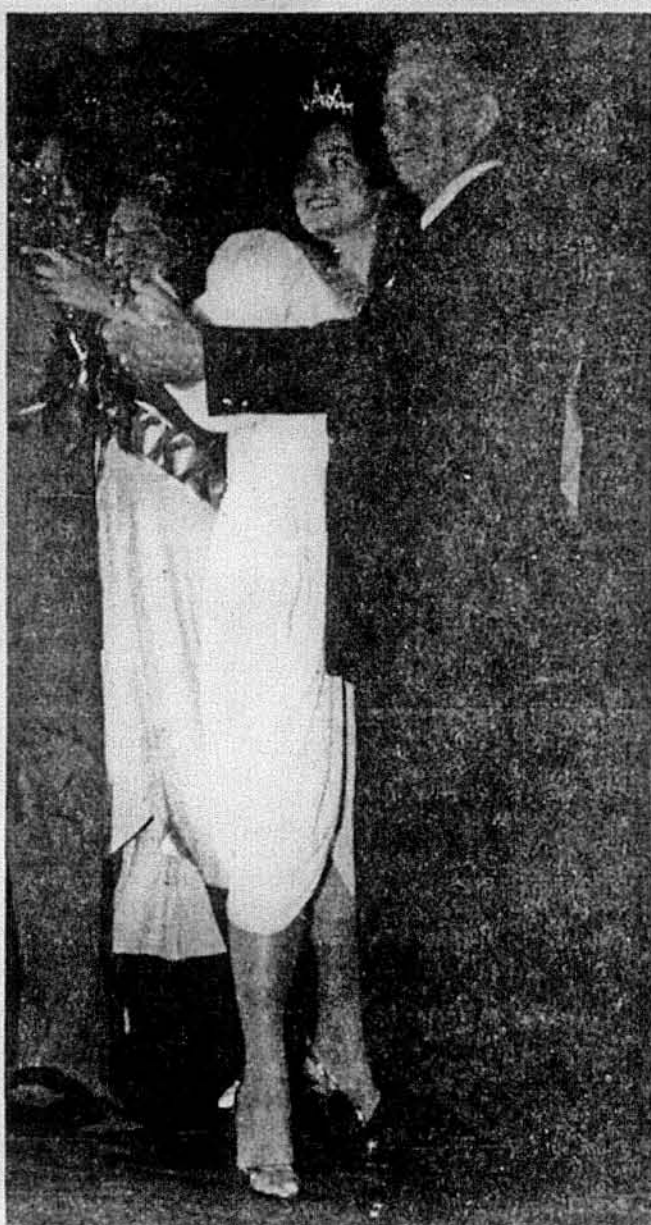
„Міс Союзівку” і її дружок та дякуючи численним гостям за участь в цій заключній імпресі 30-го літнього сезону на Союзівку.

Букет квітів А. Дидик, з призначенням за 12 років провадження програм, вручив їй. Швед, а словами подякував її відтак В. Квас.

Як і в минулих роках, перед констем відбулась мистецька програма, що її виводили вокальний секстет „Намісто” з Вашингтону під мистецьким керівництвом Петра Круля і піаністка Ірина Пелех-Зварич з Філадельфії. Програмою вела А. Дидик, яка теж привітала всіх союзних секретарів і голів округ, а відтак представила таких гостей: голову Контрольної Комісії мгра І. Геврика, члена Комісії проф. д-ра Богдана

Усміхнені крлі з представниками УНСоюзу (зліва): З. Матківська, А. Кейбіда, Л. Кушнір, В. Квас, Г. Волянська, мгр І. Геврик, О. Вербовська, Ю. Прокопеч.

Новообрана „Міс Союзівку” у коронаційному танку з мгром Іваном Гевриком.

Гнатюка, головного радника В. Кваса і А. Кейбіду, присутніх колишніх „Міс Союзівку” Андрію Кейбіду, Арету Ракову і Лиду Фещенко-Чопівську, як теж головний редактор „Свободи” Зенона Сиплика і члена редакції „Українського Ніжника” Юрія Зарицького

НЕГРИТАНСЬКІ І еспаномовні лідери критикують телевізійну індустрію за зменшення числа артистів і технічного персоналу з посеред так званих меншостей у проголошеній вже осінній програмі. Згідно з їхньою опінією керівництво телевізійної індустрії не взяло до уваги високого відсотка безробітних серед меншин і потреби збільшення їх числа в кіно і телевізійній продукції. Очевидно, дирекції головних телевізійних компаній категорично відкинули заклик негритян і еспаномовних акторів, назвавши їх безпідставними і неправдивими. „Ми не можемо затруднювати людей в цій галузі тільки тому, що вони негри чи пуерториканці, бо крім того кандидати на таку працю мусять відповідати вимогам усталеним нашим керівництвом”, — заявив речник компанії Ей-Бі-Сі.

СЕКРЕТАР ДЕПАРТАМЕНТУ здоров'я і громадської обслуги Маргарет Геклер заявила, що потрібна більша співпраця між Урядом, федеральними легіслатурами, керівниками шкільництва, бізнесу і телевізійної індустрії для відвернення загроз, яка нависла над американською молоддю. Геклер мала на думці алкоголь і наркотики, які у великій кількості вживають підлітки і молоді взагалі. Покликаючись на статистику, Геклер заявила, що принаймні 10,000 американської молоді у віці від 16 до 25 років життя вмирають кожного року від алкоголю і наркотиків та автомобільних випадків тісно пов'язаних з алкоголем. Попад ті мільйони американців в тієї жкої групі вже сьогодні наловими алкогольними і наркотиками, які потребують лікування.

Now available:

additional copies of The Ukrainian Weekly's special issue on the

GREAT FAMINE.

Order by writing or calling The Weekly at (201) 434-0237

Після проголошення вислуді конкурсу (зліва) друга дружка Люба Кушнір, перша дружка Оксана Вербовська, „Міс Союзівку” Гая Волянська і її попередниця Зеня Матківська.

Ансамбль „Намісто” на сцені „Веселки”.

та почесного члена УНСоюзу і колишнього головно-го предсідника Йосипа Лисогора з дружиною Марією і Ю. Прокопеч.

Під час програми з коротким прощальним словом виступила Зеня Матківська.

До танців цього вечора пригравала оркестра „Червона Калина” зі солісткою Оксаною Тромоєю.

СОВЕТСЬКИЙ ЛЕТУН Віктор Беленко, який втік на Захід у 1976 році на військовому літаку типу МіГ-125, виступає тепер у ролі консультанта в Центральній Розвідній Агенції при розшифруванні записаних радіорозмов советського летуна, який збив корейський пасажирський літак над Японським морем. Беленко служив у тій самій летунській частині на Далекому Сході, яка переселилася і збила південнокорейський літак, йому добре відомо вся військова термінологія та інші подробиці життя і діяльності летунів і командирів цієї частини. Тому Беленко і його знання можуть дуже багато сказати про явні та закулісні подробиці цієї трагедії. Газета „Вашингтон Таймс” надрукувала в понеділок, 19-го вересня, статтю про советського летуна Беленка і його ролі в розшифруванні вказаних радіорозмов.

УВАГА! У виданні Об'єднання Українських Письменників „СЛОВО” появилася нова книжка

МИКОЛИ ЩЕРБАКА

ПАХОЩІ СУЦВІТТЯ

ПОЕЗІЇ (1960-1970)

104 сторінки Ціна \$4.75 + 75¢ порто

Мешканців стеїту Нью Джерзі зобов'язує 6% стеїтового податку.

Замовляти:

SVOBODA BOOK STORE

30 Montgomery Street • Jersey City, N.J. 07302

Телеф. (201) 372-0468

ROSE-HILL MONUMENTS

184 UNION AVENUE IRVINGTON, N.J. 07111

S. ZELINSKY — ПИЛИП ЧУЙ

ПЕРШЕ УКРАЇНСЬКЕ ПІДПРИЄМСТВО НАДГРОБНИКІВ СТАВЛЯЄМО ПАМ'ЯТНИКИ НА ВСІХ ЦИНАТЯХ І НА СВ. АНДРІЯ В С. БАВНД БРУКУ, НЮ ДЖЕРЗІ І СВ. ДУХА В ГЕМПТОНБЕРГУ, НЮ ЙОРК.

Granite • Marble • Bronze

Вшанували...

(Закінчення зі ст. 3)

варіство „Дзвін” з Глен Спенсера під мистецьким керівництвом Тамари Лихолі з літературним монтажем з повісті В.Барки „Жовтий князь”, перелітаним відповідними піснями вокального квартету при фортепіановому супроводі Ф.Шварца. Т. Лихолі продеклямувала поему В.Барки „Реальник”. Квартет „Дзвін” у стилі історичних жапунах у складі: Т. Лихолі, Р. Гавур, А. Плєскуп і С. Мартинєш, проспівав молитву „Боже, на землю нашу поглянь”, муз. О.Нижанківського, а пізніше — „Молитву за рідний край” І.Недільського-М.Федорова. Молитку до Пресвятої Богородиці Д. Бортиянського.

Доповні прозорований Московський голод виготовив Я.Гавур, керівник української радиогиди в Порт Джервіс. Політика царської й комуністичної Москви змала до знищення українського народу русифікації. Однак хоч наш народ понад 300 літ витримав московські переслідування, він зберігся. Всі українські організації в ЗСА повинні повести велику акцію, щоб світ почув про український голод.

Р.Гавур продеклямувала поему В.Барки „Ноща”. Е. Мартинєш прочитала вступ до літературного монтажу з повісті „Жовтий князь” в В.Барки. Р.Гавур, Т.Лихолі і А.Плєскуп рецитували уривки з „Жовтого князя” про смерть з голоду Мирона Даниловича, його донечки Оленки, розпuku його дружини й сина, що зворушили до сліз усіх присутніх.

Неменше зворушені були й декламаторки, що їхні голоси тремтіли від людського горя. Такого високомистецького зворушливого монтажу довелось почути вперше. А слюзи на очах усіх нехай будуть подякою і для автора і для членок „Дзвону”. Відповідно дібрано, настроєва музика причинилася до великого мистецького успіху „Дзвону”.

Для відпущення вокальний квартет „Дзвін” проспівав дві пісні про красу України — „Карпати”. Е. Саловського, та „Рідна земля моя” І.Островського. Т. Лихолі проспівала солю „Як давно” Г. Китастого з власним супроводом на бандурі. О.Василік прочитав поему М.Василіка англійською мовою, присвячену жертвам голоду. А. Плєскуп продеклямувала поему В.С. „Ти воскреснеш, Україно”. Квартет „Дзвін” проспівав „Вставай, Україно” Е.Саловського.

Українським національним гимном закінчено шоу вдало жалобну академію, що надовго залишиться у пам'яті численної публіки. Понад 300 українців з цілої околиці пережили трагедію України всім серцем. Велике призначення й подяка належить організаторам академії, всім виконавцям програм, зокрема товариству „Дзвін”.

Де ще не було жалобної академії, присвяченої пам'яті жертв Великого голоду, в 1932-33 роках в Україні, треба організувати, запросивши до участі літературне товариство „Дзвін”.

ВІДІЙШЛИ ВІД НАС

МИКОЛА ШЕВКУН, член УНС Відді. 14-го Т-ва „Чорноморська Січ” в Ньюарку, Н.Дж., номер 26-го липня 1983 року на 67-му році життя. Нар. 9-го жовтня 1916 року в Ньюарку, Н.Дж. Членом УНС став в 1936 році. Залишив у смутку дружину Вікторію і сина Михайла. Похорон відбувся 29-го липня 1983 року на цвинтарі Голіуд Меморіал в Юніон, Н.Дж.

Вічна Йому Пам'ять!
Михайло Отрок, секр.

КАРОЛИНА М. ГАРДІНГ, член УНС Відді. 16-го Т-ва „Проміс” в Спрінг Белді, Н.Й., померла 27-го липня 1983 року на 36-му році життя. Нар. 25-го грудня 1946 року в Саффері, Н.Й. Членом УНС стала 1967 року. Залишила в смутку мужа Василя, дочку Христини, батьків Миколу і Аліє Москаль. Похорон відбувся 1-го серпня 1983 р. на цвинтарі в Малден, Масс.

Вічна Їй Пам'ять!
Лариса Лілітка, секр.

ВІКТОР ПРОЦІК, член УНС Відді. 114-го ім. св. Володимира в Чикаго, Ілл., номер 26-го березня 1910 року в Україні. Членом УНС став в 1949 році. Залишив у смутку дружину Олену і сина Богдана. Похорон відбувся на цвинтарі св. Миколая в Чикаго, Ілл.

Вічна Йому Пам'ять!
Ольга Бережан, секр.

МАРІЯ ГЛАДІЙ, член УНС Відді. 292 ім. св. Івана Хрестителя в Дітроїті, Мич., померла 29-го липня 1983 р. на 73-му році життя. Нар. 1911 р. в Манітобі, Канада. Членом УНС стала в 1963 р. Залишила в смутку мужа Миколу, дочку Гальорію і одну внуку; сестер Маргарету, Ненсі і Анну і брата Івана. Похорон відбувся 1-го серпня 1983 року на цвинтарі св. Геліві в Дірборн Гайте, Мич.

Вічна Їй Пам'ять!
Стедла Федик, секр.

ОЛЬГА БАРАН, член УНС Відді. 86-го Т-ва „УСК” в Нью Йорку, Н.Й., померла 12-го серпня 1983 року на 67-му році життя. Нар. 1916 року в Україні. Членом УНС стала в 1973 році. Залишила в смутку стриянку Марту Кульчицьку зі сином Володимиром; сестричку Стефанію Срант з родиною; швагря д-ра Остапа з родиною; братанка Богдана з родиною і дальшу рідню в Америці, Польщі і Україні. Похорон відбувся 15-го серпня 1983 року на цвинтарі св. Хреста в Норт Арлінгтоні, Н.Дж.

Вічна Їй Пам'ять!
Іван Срант, секр.

HELP WANTED

Готель ПРИБИРАЛЬНИЦІ І ПОТЕРИ до малого готелю у середмісті Менгетону, на повний час праці. Досвід неконечний. Мусять говорити по-англійськи.
Ten Mr. HAREWOOD — (212) 686-0300

CABINET MAKER & WOOD FINISHER

Min. 5 yrs. exp. Able to run all refinishing operations. Brooklyn, N.Y. Call Mr. Fontana, (212) 388-2287

METAL SPINNERS

Experienced only for Long Island City manufacturer. All benefits. Must speak English. Call Irving — 786-3520

FUNERAL DIRECTORS

Richard H. Burnadz
УКРАЇНСЬКИЙ ПОГРЕБНИК
McNERNEY BURNADZ FUNERAL HOME
371 Lakeview Avenue CLIFTON, N.J.
Phone: (201) 772-1880
R.H. Burnadz — J.J. McNerney
Funeral Directors
Chapels available throughout the Metropolitan Area.

ПЕТРО ЯРЕМА УКРАЇНСЬКИЙ ПОГРЕБНИК

Займається похоронами в БРОНКС, БРООКЛІН, НЬЮ ЙОРК І ОКОЛИЦЯХ
КОНТРОЛЬОВАНА ТЕМПЕРАТУРА
Peter Jarema
129 EAST 7th STREET NEW YORK, N.Y. 10009
(212) 674-2568